

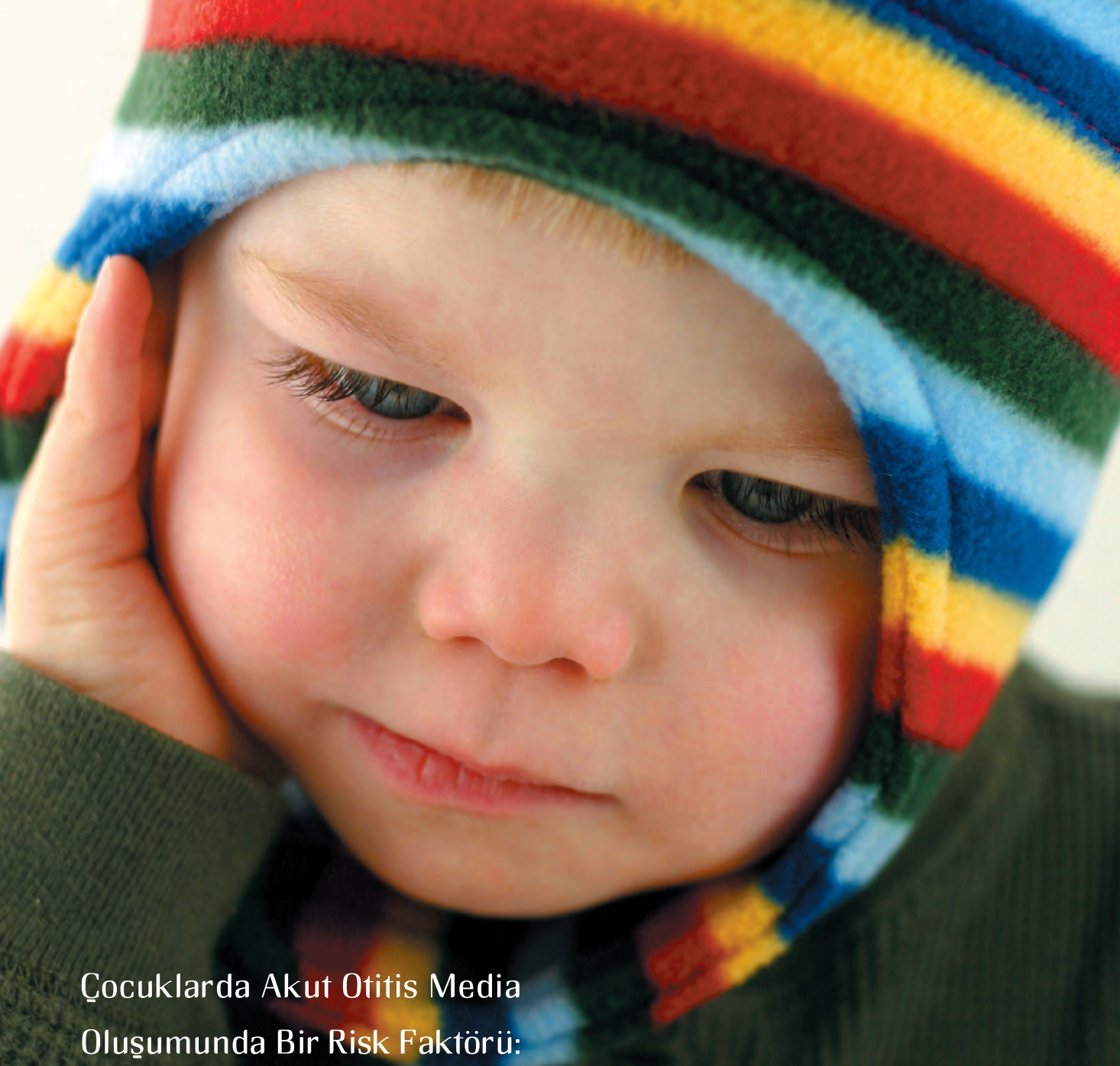

Koç Üniversitesi
Hemşirelik
Yüksek Okulu
Semahat Arsel
Hemşirelik Eğitim ve
Araştırma Merkezi
(SANERC)'in yayın
organidir.

Hemşirelikte Eğitim ve Araştırma

Dergisi

Cilt 5 / Sayı 2 / 2008

Çocuklarda Akut Otitis Media
Oluşumunda Bir Risk Faktörü:

BESLENME

HEMŞİRELİKTE EĞİTİM ve ARAŞTIRMA DERGİSİ (Cilt 5, Sayı 2, 2008)

Journal of Education
and Research in Nursing
(Volume 5, Number 2, 2008)

ISSN: 1305-0397

Koç Üniversitesi Hemşirelik Yüksek Okulu
Semahat Arsel Hemşirelik Eğitim ve Araştırma Merkezi (SANERC) Yayın Organı
Koç University School of Nursing
Publication of the Semahat Arsel Nursing Education and Research Center

Altı ayda bir yayınlanır. Issued two times a year.
Yayın Türü: Yaygın, süreli, bilimsel

Sahibi: Attila AŞKAR, Prof. Dr.
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü ve Editör: Emine TÜRKMEN, Yard. Doç. Dr.
Editör Yardımcıları: Nilgün GÖKTEPE, Selvinaz BALCI

Editörün Kaleminden 1

Emine Türkmen

Özgün Yazı 3

Avustralya'da Hemşirelik: Geçmişten Günümüze ve Geleceğe

Australian Nursing: Past, Present and Future

Elizabeth Anne Herdman

Klinik Yazı 5

Psikodrama I: Geçmişten Geleceğe, Rüyadan Gerçeğe...

Psychodrama I: from Past to Future and from Dream to Real...

Sevim Ulupınar Alıcı

Sürekli Eğitim 9

Çocuklarda Akut İshal ve Hemşirelik Bakımı

Children with Acute Diarrhea and Nursing Care

Suzan Yıldız, Serap Balcı

Son Gelişmeler 17

Bası Yaraları - Basıdan Kaynaklanan Hasarların Önlenmesi

Pressure Ulcers -
Prevention of Pressure Related Damages

Joanna Briggs Institute (Çeviri), Diler Sepit

Kapak Konusu 22

Çocuklarda Akut Otitis Media Oluşumunda

Bir Risk Faktörü: Beslenme

A Risk Factor for the Formation of Acute Otitis Media in Children: Feeding

Suzan Yıldız, Nejla Canbulat

Araştırma 29

Hemşirelerin Hasta Eğitimi ile İlgili Düşünce ve Uygulamaları

Nurses' Opinions and Activities of Patient Education

Elif Babacan, Sevim Ulupınar Alıcı

EKG Köşesi 37

12 Derivasyonlu EKG Değerlendirme

12 Derivation ECG Interpretation

Emine Türkmen

Kütüphane 40

Yazarlara Bilgi 41

DANIŞMA KURULU* (EDITORIAL BOARD)

Tamay ANIK

S.B. Dr. Siyami Ersek Kalp ve Damar Cerrahisi Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Eğitim Hemşiresi-İSTANBUL

Aysel BADİR, Yard. Doç. Dr.

Koç Üniversitesi Hemşirelik Yüksek Okulu, Öğretim Üyesi-İSTANBUL

Ayla BAYIK, Prof. Dr.

Ege Üniversitesi Hemşirelik Yüksek Okulu, Öğretim Üyesi-İZMİR

Sevim BUZLU, Prof. Dr.

İ.Ü. Florence Nightingale Hemşirelik Yüksek Okulu, Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı Başkanı-İSTANBUL

Anahit COŞKUN, Prof. Dr.

Koç Üniversitesi Hemşirelik Yüksek Okulu, Yarı Zamanlı Öğretim Üyesi-İSTANBUL

Hatice ÇAKMAKÇI

S.B. Koşuyolu Kalp Eğitim ve Araştırma Hastanesi Başhemşiresi-İSTANBUL

Saniye ÇİMEN, Yard. Doç. Dr.

Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Yüksek Okulu,

Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı Öğretim Üyesi

Zeynep DÖRTBUDAK, Yard. Doç. Dr.

Koç Üniversitesi Hemşirelik Yüksek Okulu, Öğretim Üyesi-İSTANBUL

Nurhan EREN, Dr.

İ.Ü. İstanbul Tıp Fakültesi Hastanesi Psikiyatri Kliniği Eğitim Sorumlusu, Psikoterapist- İSTANBUL

Sevgi GÖKDEMİREL, Yard. Doç. Dr.

Süleyman Demirel Üniversitesi Sağlık Yüksek Okulu, Öğretim Üyesi- İSTANBUL

Gülşah GÖRÜR, Prof. Dr.

Bilim Üniversitesi Florence Nightingale Hastanesi HYO, Yarı Zamanlı Öğretim Üyesi-İSTANBUL

Perihan GÜNER, Yard. Doç. Dr.

Koç Üniversitesi Hemşirelik Yüksek Okulu, Öğretim Üyesi-İSTANBUL

Gülsün GÜNEŞ

Koç Üniversitesi Hemşirelik Yüksek Okulu, Sağlık Bilimleri Kütüphanecisi-İSTANBUL

Elizabeth Anne HERDMAN, Prof. Dr.

Koç Üniversitesi Hemşirelik Yüksek Okulu Müdürü-İSTANBUL

Saliha KOÇ

Acıbadem Sağlık Grubu Hemşirelik Hizmetleri Direktörü-İSTANBUL

Gülseren KOCAMAN, Prof. Dr.

Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Yüksek Okulu, Hemşirelikte Yönetim Anabilim Dalı-İZMİR

Gülcan KUŞKONMAZ

İ.Ü. Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Hastanesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı Başhemşire-İSTANBUL

Sakine MEMİŞ, Yard. Doç. Dr.

Adnan Menderes Üniversitesi Sağlık Yüksek Okulu, Öğretim Üyesi-AYDIN

Sevgi OKTAY, Prof. Dr.

İ.Ü. Florence Nightingale Hemşirelik Yüksek Okulu Mezunlar Derneği Başkanı-İSTANBUL

Nalan ÖZHAN ELBAŞ, Prof. Dr.

Gazi Üniversitesi Hemşirelik Yüksek Okulu Müdürü-ANKARA

Ayşe PİŞKİN

Emekli Hemşire-İSTANBUL

Münevver SARSILMAZ

Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi, Acil Servis Yoğun Bakım Sorumlu Hemşiresi-İZMİR

Selvet SEVİNÇ, Yard. Doç. Dr.

Koç Üniversitesi Hemşirelik Yüksek Okulu, Öğretim Üyesi-İSTANBUL

Günmaz ŞAHİN

Çukurova Üniv. Balçalı Hast. İlyayardı ve Acil Anabilim Dalı Başh. - ADANA

Aytolan YILDIRIM, Doç. Dr.

İ.Ü. Florence Nightingale Hemşirelik Yüksek Okulu, Yönetim Anabilim Dalı Başkanı-İSTANBUL

* Soyağılarına göre alfabetik olarak sıralanmıştır.

Yazışma Adresi

Koç Üniversitesi Hemşirelik Yüksek Okulu, Semahat Arsel Hemşirelik Eğitim ve Araştırma Merkezi

Güzelbahçe Sok. No 20 D Blok, 34365 Nişantaşı / İSTANBUL

Tel: 0212-311 26 40 Faks: 0212 311 26 30 e-posta: sanerc@ku.edu.tr

Değerlendirmeye gönderilecek yazılar için e-posta adresi: head@kareyayincilik.com.tr

Grafik Tasarım, Hazırlık: Selin Canaran Demir; e-mail: selin.canaran@gmail.com

Baskı öncesi yayına hazırlık çalışmaları: Kare Yayıncılık ve İletişim Hizmetleri; 0216 550 61 11,

e-posta: kareyayincilik@gmail.com

Baskı: Mart Matbaacılık Sanatları, Kağıthane-İstanbul. Tel.: 0 212 321 23 00 pbx

Baskım Tarihi: Ocak 2009

Baskı Adedi: 1000

Editörün Kaleminden

Değerli Meslektaşlarım,

Halkımızın daha güvenli ve nitelikli bir sağlık bakım hizmeti alabilmesi için özel alanlarda çalışan ve çalışacak olan tüm hemşirelerin sertifikalandırılmasına ihtiyaç vardır. Zira günümüzde, hemşirelik alanındaki bilgi ve beceriler genişlemiş ve daha karmaşık hale gelmiştir. Temel eğitim sonrası özel alanlara yönelik hazırlanan sertifika programları ile hemşireler, çalıştıkları alanda yetkinliklerini kanıtlayabilmekte ve tazeleme programları ile de bu yetkinliklerini sürdürebilmektedir. Avrupa Hemşirelik Örgütleri İletişim Ağı'nın (European Network of Nurses Organizations=ENNO) 2000 yılında Paris toplantısında özel alan eğitimi ile ilgili tavsiye kararlarına göre, özel alan eğitimi temel hemşirelik standartları ile uyumlu olmalı; bu standartlar bir hemşirelik kuruluşu tarafından oluşturulmalı; eğitim süresi en az 720 saat ve bir yıllık süreyi kapsamalı; eğitimin en az yarısı klinik veya uygulamalı öğretim olmalı; özel alan eğitimi o alanda eğitim görmüş hemşirelerin sorumluluğunda yürütülmeli; özel alan hemşireleri ulusal hemşirelik derneği, birliği ya da bu güçte bir örgüt altında temsil edilmeli; özellikle kaynaklar yönünden uygun koşullar taşıyan yüksek öğretim kurumunda düzenlenmeli; tam zamanlı ayrılmış hemşire eğitimci kadrosu (en az yüksek lisans ya da doktora derecesinde) olmalı; eğitim programı araştırma ve deneyimlerle sürekli geliştirilmeli ve güncellenmelidir.

Gelişmiş ülkelerde özel alanlarda çalışan hemşirelerin yetkilendirilmesi hemşirelik mesleğinin kontrolünde olup, bu ya sınav sistemi ile ya da programların akreditasyonu ile gerçekleştirilmektedir. Örneğin Amerika Birleşik Devletleri ve Kanada'da özel alanlarda çalışan ve gerekli ön koşulları sağlayan hemşireler, Ulusal Hemşirelik Kurulu ve/veya bu kurulların

yetkilendirdiği Özel Alan Dernekleri tarafından düzenlenen sınavlara girmekte ve bu sınavlarda başarılı olanlar ilgili alanda yetkilendirilmektedir. İngiltere ve Avustralya'da ise üniversiteler ya da özel eğitim kurumları tarafından yürütülen özel alan eğitim programları Ulusal Hemşirelik/Ebelik Kurulu tarafından akredite edilmekte ve programı başarı ile tamamlayan hemşirelerin belgeleri yine aynı kurul tarafından onaylanmaktadır. Ayrıca alınan yetki belgelerinin de öngörülen aralıklarla yenilenmesi gerekmektedir.

Ülkemizde, gerek 25 Nisan 2007'de yenilenen Hemşirelik Kanunu gerekse sağlık kuruluşlarının ulusal ve uluslararası kalite belgesi alma çalışmaları nedeni ile özel alanlarda çalışan hemşirelerin yetkilendirilmesi önem kazanmıştır (*Hemşirelik Kanunu; Madde 8: Hemşireler meslekleri ile ilgili olan özellik arz eden birim ve alanlarda belirlenecek esaslar çerçevesinde yetki belgesi alırlar. Yetki belgesi alınacak eğitim programlarının düzenlenmesi, uygulanması, koordinasyonu, belgelendirme ve tescilli ile kredilendirme ve yetki belgelerinin iptali gibi hususlar, Sağlık Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.*). Sağlık Bakanlığı tarafından hazırlanmakta olan yönetmelik çalışmalarında konu ile ilgili uluslararası standartlar ve bu programların hazırlanması, yürütülmesi, denetlenmesinde Türk Hemşireler Derneği başta olmak üzere özel dal derneklerinin çalışmalarının dikkate alınması önemlidir.

Bu vesile ile hemşirelik haftanızı kutlar, özel alan eğitimleri ile ilgili standartların bir an önce belirlenerek, gerek halkımız gerekse meslektaşlarımız için daha güvenli çalışma ortamlarının oluşturulması dilerim.

Sevgi ve Saygılarımla,
Yard. Doç. Dr. Emine Türkmen

“VEHBİ KOÇ VAKFI HEMŞİRELİK FONU”ndan

HEMŞİRELİK ARAŞTIRMALARINA DESTEK

Vehbi Koç Vakfı Hemşirelik Fonu tarafından 2010 yılında 10 araştırma projesine destek sağlanacaktır.

Vehbi Koç Vakfı Hemşirelik Fonu Proje Destekleme Programı'nın Hedefi:
Türkiye’de hemşirelik mesleğinin gelişme ve güçlenmesine katkıda bulunmaktır.

Hangi Projeler Kabul Edilebilir?

- Hemşirelik mesleğinin eğitim, yönetim ve bakım sorunlarına ışık tutacak;
- Hemşirelik bakımının etkisini ortaya koyacak;
- Eğitim-uygulama alanlarının ortak çalışmasını yansıtacak;
- Tercihen Türkiye çapında yapılacak;
- Ekip ya da disiplinlerarası işbirliğini yansıttak çalışmalar kabul edilecektir.

Tez çalışmaları kabul edilmeyecektir.

Kimler Başvurabilir?

- Devlet Üniversiteleri’ne bağlı Hemşirelik Yüksek Okulu ve Sağlık Yüksek Okulu’nda görev yapan hemşire öğretim üyesi ve görevlileri;
- Devlet Hastaneleri’nde görev yapan hemşire öğretim üyesi ve görevlileri;
- Hemşirelik mesleğinin sivil toplum kuruluşlarında görev yapan hemşire öğretim üyesi ve görevlileri başvurabilir.
- Proje yürütücüsü hemşire öğretim üyesi ya da öğretim görevlisi olmalıdır.
- Projede yer alacak diğer araştırmacılar hemşirelik lisans programı mezunu olmalıdır.
(Araştırma ve istatistik dersi almış olmalıdır).

Bir proje için ayrılan bütçe ne kadardır?

Bir proje için toplam yıllık destek en fazla 10.000 USD’dir.

Proje destekleme süresi ne kadardır?

Her proje bir yıl süreyle desteklenir.

Nasıl başvurulabilir?

Başvuru formları SANERC’ten temin edilebilir. Yazılı başvurular kabul edilir. Başvuru formu doldurulduktan sonra aşağıda belirtilen adrese gönderilir.

Son başvuru tarihi nedir?

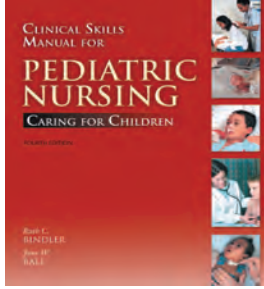
30 Aralık 2009

Bilgi için; Tel: 0212 311 26 40 Faks: 0212 311 26 30 e-posta: sanerc@ku.edu.tr

Vehbi Koç Vakfı Hemşirelik Fonu Proje Destekleme Komitesi

Koç Üniversitesi Hemşirelik Yüksek Okulu, Güzelbahçe Sok., No: 20 D Blok, 34365 Nişantaşı / İstanbul

Clinical Skills Manual for Pediatric Nursing: Caring for Children

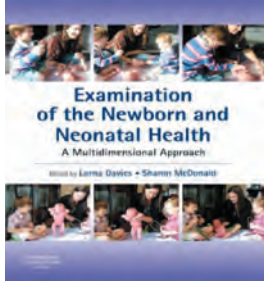
Ruth C. McGillis Bindler, Jane W. Ball.

Pearson/Prentice Hall, 4. baskı, © 2008, 181 sayfa
ISBN 9780136135548

Bu çok renkli olarak basılmış taşınabilir beceri el kitabı, pediatri hemşireliği ile ilgili prosedürleri basamak basamak açıklayan bir referans kaynağıdır. Toplam 129 pediatrik beceri fotoğrafını tam renkli ve gerçekçi olarak

kullanıcılara sunmaktadır. Toplam 14 bölümden oluşan kitapta temel başlıklar: Koruma Metodları, Bilgilendirilmiş Onam, Yenidoğan, Pozisyon ve Sınırlayıcı Terapiler, Çocuğun Taşınması, Fiziksel Muayene, Tahliller, İlaç Tedavisi Yönetimi, Damar Yolu Açma, Ağrı Yönetimi, Kardiyovasküler Bakım, Solunum, Beslenme, Cilt ve Kas İskelet Sistemi Bakımı kitabın temel başlıklarını ve bölümlerini oluşturmaktadır. Ekler bölümünde Fiziksel Büyüme Tablosu, Çocuklarda Kan Basıncı & Hipertansiyon Tablosu ve Vücut Yüze Alanları Ölçüsü Hesaplamalarına yer verilmiştir. Her beceriye ilişkin kısa tanımlamalar yapılmış, pediatri hemşirelerinin klinik bakımda ihtiyaç duyacağı araç ve malzemeler listelenmiştir.

Examination of the Newborn and Neonatal Health: A Multidimensional Approach

Lorna Davies, Sharon McDonald.

Churchill Livingstone, 1. baskı, © 2008, 300 sayfa
ISBN 9780443103391

Yenidoğan muayenesi konusunda güncel ve kapsamlı bilgiler içeren bu kitap, yenidoğan bebeğin fiziksel muayenesi ve sağlığı ile ilgili kapsamlı bilgileri içermektedir. Farklı konu alanlarındaki uzmanların vücut sistemi

hakkındaki detaylı bilgilerini vermekte ve beklenilmeyen bulguları psikososyal ve duygusal öğelerle birlikte değerlendirmektedir. Tüm sağlık profesyonelleri için toplu bir kaynak niteliğinde olan bu kitap, bakım kalitesinin geliştirilmesine katkı sağlayacak niteliktedir. **Toplam 15 bölümden oluşan kitabın temel başlıkları şöyledir:**

1. Giriş
2. Yenidoğanın Fiziksel Muayenesi
3. Embriyo Gelişiminin Kronolojisi
4. Antenatal Görüntüleme
5. Hamilelik Öncesi ve Sırasında Yenidoğan Sağlığını Etkileyen Faktörler
6. Hamilelik Süreci
7. Annelik ve Yenidoğan Geçışı
8. Yenidoğanın Resüsitasyonu
9. Yenidoğanın Nörolojik, Davranışsal ve Gelişimsel Değerlendirmesi
10. Yenidoğanda Göz Muayenesi
11. Doğumsal Anomaliler
12. Yenidoğan Sarılığı
13. Yenidoğan Cilt ve Göbek Bakımı
14. Yenidoğan Taramaları ve Bağışıklık
15. Ailelerin Karar Verme Süreçlerinde Yardım

* G Güneş, Sağlık Bilimleri Kütüphanesi, Sorumlu
Koç Üniversitesi Hemşirelik Yüksek Okulu Kütüphanesi
Güzelbahçe Sok. No:20 D Blok, 34365 Nişantaşı/İstanbul
Tel:0 212 311 26 20 Faks: 0 212 311 26 24
e-posta: ggunes@ku.edu.tr

BASILI & ELEKTRONİK ÇOCUK DERGİLERİ

1. Çocuk Forumu [(1301-9872) 2005'ten günümüze basılı olarak]
2. Issues in Comprehensive Pediatric Nursing [(0146-0862) 1997'den günümüze elektronik InformaWorld veri tabanında]
3. Journal for Specialists in Pediatric Nursing [(1539-0136) 01/01/2002'den günümüze elektronik CINAHL with Full Text veri tabanında]
4. Journal of Child and Adolescent Psychiatric Nursing [(1073-6077) 01/07/1998'den günümüze elektronik Academic Search Complete veri tabanında]
5. Journal of Neonatal Nursing: JNN [(1355-1841) 01/06/2005'ten günümüze elektronik ScienceDirect Journals veri tabanında]
6. Journal of Obstetric, Gynecologic, and Neonatal Nursing (1997'den günümüze basılı olarak)
7. Journal of Pediatric Health Care [(0891-5245) 1997'den günümüze elektronik ScienceDirect Journals veri tabanında]
8. Journal of Pediatric Nursing [(0882-5963) 1997'den günümüze elektronik ScienceDirect Journals veri tabanında]
9. Journal of Pediatric Oncology Nursing [(1043-4542) 01/01/1999'dan günümüze elektronik Sage Journals Online veri tabanında]
10. Journal of Perianesthesia Nursing [(1089-9472) 1997'den günümüze elektronik ScienceDirect Journals veri tabanında]
11. Journal of Perinatal & Neonatal Nursing [(0893-2190) 01/03/1999'dan günümüze elektronik Ovid veri tabanında]
12. Journal of the Society of Pediatric Nurses [(1088-145X) 01/01/1999-31/12/2001'den günümüze elektronik CINAHL with Full Text veri tabanında]
13. Klinik Çocuk Forumu [(1303-1015) 2002'den günümüze basılı olarak]
14. MCN, the American Journal of Maternal Child Nursing [(0361-929X) 01/01/1996'dan günümüze elektronik Ovid veri tabanında]
15. Neonatal, Paediatric, and Child Health Nursing [(1441-6638) 01/04/2006'dan günümüze elektronik CINAHL with Full Text veri tabanında]
16. Newborn and Infant Nursing Reviews [(1527-3369) 01/03/2001'den günümüze elektronik ScienceDirect Journals veri tabanında]
17. Paediatric Nursing [(0962-9513) 01/02/2002'den günümüze elektronik Health Source: Nursing/Academic Edition veri tabanında]
18. Pediatric Nursing [(0097-9805) 01/01/1999'dan günümüze elektronik Health Source: Nursing/Academic Edition veri tabanında]

VERİ TABANI ABONELİKLERİMİZ

MOSSBY'S
NURSING

2009 yılı için kütüphanemizin abone olduğu

Mosby's Nursing Skills veri tabanı, günümüz hemşirelerinin ihtiyaçlarını karşılayabilmek amacıyla hemşirelik becerileri ve prosedürleri üzerine hazırlanmış online bir referans kaynağıdır. Önemli referans kaynaklarından derlenmiş ve 830'un üzerinde klinik ve pratik hemşirelik becerisi hakkında bilgi bulunmaktadır. Bu kaynaklar, Perry & Potter, Clinical Nursing Skills & Techniques (6. baskı), Proehl, Emergency Nursing Procedures (4. baskı), AACN, Procedure Manual for Critical Care (5. baskı), AACN, Procedure Manual for Pediatric Acute and Critical Care ve Wong's, Nursing Care of Infant's and Children kitaplarıdır. Veri tabanı içindeki hemşirelik becerileri bilgileri, detaylı bir şekilde ya da istenildiği takdirde özet olarak da görüntülenebilmektedir. İnteraktif testler sayesinde ise kullanıcılar, inceledikleri konuyu değerlendirme olanağını bulabilmekte ve bilgisini ölçülebilmektedirler. Bu veri tabanı, hemşirelik üzerine son derece geniş bir konu yelpazesini kapsamakta ve sağlık kurumunun kendi standartları ve politikalarına uygun olarak özelleştirilebilmektedir.

Hemşirelikte Eğitim ve Araştırma Dergisi (HEAD), Koç Üniversitesi Hemşirelik Yüksek Okulu, Semahat Arsel Hemşirelik Eğitim ve Araştırma Merkezi'nin (SANERC) süreli yayın organıdır. Hemşirelik ve sağlık alanında yeni bilgi ve gelişmeleri yansıtan araştırma, derleme makaleleri, olgu sunumları, çeviri yazıları (izinli), güncel bilimsel toplantı ve yayın tanıtımlarını yayımlayarak hemşirelerin mezuniyet sonrası sürekli gelişimini desteklemeyi ve hemşirelerin bilimsel çalışmalarına yöneltilmesine katkı sağlamayı hedefler.

Dergi her altı (6) ayda bir yayınlanır. Yazı dili Türkçe ve İngilizce'dir. Yayınlanmak üzere gönderilen makaleler, yayın kurulu ve en az iki danışman tarafından incelendikten ve yazarlarca gerekli düzeltmeler yapıp tüm yazarların yazılı onayı alındıktan sonra yayınlanabilir. Yazıların daha önce başka bir yerde yayınlanmamış olması veya yayınlanmak üzere kabul edilmemiş olması gerekir. Gönderilen yazı daha önce herhangi bir kongre ya da sempozyumda sunulmuş ise bu durum ilk sayfada dipnot olarak belirtilmelidir. Dergide yayınlanan yazılar için yazarlara ücret ödenmez veya yazarlardan ücret alınmaz. Yazıların bilimsel sorumluluğu yazar(lar) aittir. Dergi yayın kurulu sorumlu tutulamaz.

Dergide yayınlanmış veya yayınlanacak olan tüm yazıların yayın hakkı SANERC'e aittir; Yayın Kurulunun izni olmadan yazıların tümü veya herhangi bir bölümü, tabloları, resim/şekilleri yayınlanamaz.

Araştırma makaleleri: Bilimsel yöntem ve kurallara uygun şekilde yapılmış araştırma makaleleri bu bölümde yer alacaktır.

Derleme makaleler: Hemşirelik uygulaması, eğitimi ve yönetimi ile ilgili en yeni bilgileri gözden geçiren yazılar bu bölümde yer alacaktır.

Özgün yazılar: Hemşirelik ile ilgili önemli sorunlara ve uygulamalara ilişkin görüşler içeren yazılar bu bölümde yayınlanacaktır.

Olgu sunumu: Klinik olgu sunumları bu bölümde yer alacaktır.

Kişisel klinik deneyimler: Hemşirelerin ya da hasta yakınlarının yaşadığı kişisel deneyimlere yer verilecektir.

Yayın tanıtımı: Yeni yayınlanmış ya da yayınlanmak üzere olan kitapların tanıtımı yer alacaktır.

Haberler: Kurs, kongre, sempozyum duyuruları ve yorumları yer alacaktır.

Yazıların gönderilmesi:

HEAD yalnızca e-posta ile gönderilen yazıları kabul etmekte, posta yoluyla yollanan yazıları değerlendirmeye almamaktadır. Yazıların değerlendirilmesi ve kabul edilmesi sürecinde, yazarlarla her türlü iletişim e-posta ile yapılır.

Değerlendirmeye gönderilecek yazılar için e-posta adresi:
head@kareyayincilik.com.tr

Yazıların yayına hazırlanması sırasında dikkat edilecek noktalar: Dergiye gönderilen yazılar, ilk olarak dergi yazım kuralları açısından incelenir. Derginin istediği kurallara uymayan yazılar, daha ileri bir incelemeye gerek görülmeksizin yazara iade edilir. Bu nedenle, zaman ve emek israfına yol açmamak için, dergi kurallarına özenle uyulmalıdır. Metin dosyası için herhangi bir yazı editörü kullanılabilir (örn. Word,...).

Tüm yazılı metinler 12 punto büyüklükte "Times New Roman" yazı karakterinde iki satır aralıklı olarak yazılmalıdır. Sayfada her iki tarafta uygun miktarda boşluk bırakılmalı ve ana metindeki sayfalar numaralandırılmalıdır.

Yazar adları sadece başlık sayfasında olmalı, akademik ünvanları, çalıştıkları kurumlar ve bölümler, iletişim adresleri (telefon, faks, e-posta) belirtilmelidir.

Yazılar her biri ayrı sayfadan başlamak üzere, başlık, özet, metin, kaynaklar, tablolar ve şekiller bölümünden oluşur.

• Başlık sayfası: yazının başlığı, yazar(lar)ın açık ad ve soyadları, ünvanları, çalıştıkları kurum ve bölümler, adresleri yer almaktadır.

• Özet: ikisi de ayrı sayfalarda olmak üzere en fazla 250 kelimelik Türkçe ve İngilizce özet bölümü olmalıdır. Özeti sonunda Index Medicus'a göre seçilmiş 3-6 tane anahtar sözcük seçilmelidir.

• Metin: Araştırma makalelerinde giriş, gereç ve yöntem, bulgular ve tartışma bölümlerinden oluşur.

Kullanılan bütün birimler "Système Internationale" (SI) birimleri olmalıdır. İlaçların jenerik adları kullanılmalıdır. Ticari isim ancak, yazıyla doğrudan ilgili olduğu takdirde kullanılabilir.

Başlıkta veya özette kısaltma kullanılmamalıdır; metinde kullanılan kısaltma sayısı ise mümkün olduğunca az olmalıdır.

• Tablolar: Her biri ayrı sayfada, çift aralık kullanılarak hazırlanmalıdır. Bütün tabloların, metinde kullanış sıralarına göre numaralanması ve başlıkların yazılması gerekir.

• Şekiller: Dijital formatlı şekiller, jpeg kayıtlı ve 300 dpi çözünürlüğünde olmalı, metinde kullanış sırasına göre numaralandırılmalıdır.

• Kaynaklar: Kaynakların doğruluğundan yazarlar sorumludur. Metin sonunda kaynaklar ayrı bir sayfada çift aralıklı olarak yazılmalı ve metinde yer aldığı sıraya göre numaralandırılmalıdır. Dergi adları Index Medicus'a göre kısaltılmalıdır. Bir kaynaktan yazarların sayısı üçten fazla olduğu durumlarda üçüncü yazardan sonra "et al." ya da "ve ark." ibaresi eklenmelidir. Kaynak yazımı aşağıda belirtildiği şekilde yapılmalıdır:

Kitap: Yazarın soyadı, adının başharf(ler)i, kitabın adı, birden fazla basımı var ise kaçınıcı basım olduğu, basıldığı şehir, basımevi, basıldığı yıl ve sayfa numaraları belirtilmelidir.

Jarvis C. *Physical examination and health assessment*. 3rd. ed. Philadelphia: W.B. Saunders Company; 2000. p. 687-750.

Kitaptan bölüm: Bölüm yazarının soyadı, adının başharf(ler)i, bölümün adı, editörün soyadı, adının başharf(ler)i, kitabın adı, birden fazla basımı var ise kaçınıcı basım olduğu, basıldığı şehir, basımevi, basıldığı yıl ve sayfa numaraları belirtilmelidir.

Melanie SM, Hickey JV. *Neuroscience critical care*. In: Hickey JV. editor. *The clinical practice of neurological and neurosurgical nursing*. 5th. ed. Philadelphia: Lippincott Williams & Wilkins; 2003. p. 359-67.

Çeviri kitap: Yazarın soyadı, adının başharf(ler)i, kitabın adı, birden fazla basımı var ise kaçınıcı basım olduğu, çeviren kişinin başharf(ler)i ve soyadı, basıldığı şehir, basımevi, basıldığı yıl ve sayfa numaraları belirtilmelidir.

Ferry DR. *On günde temel elektrokardiyografi*. Çeviri, M. Kahraman. İstanbul: Ekbil A.Ş.; 2001. s. 10-29.

Dergi: Makale yazarının soyadı, adının başharf(ler)i, makalenin adı, yayınlandığı derginin adı (Index Medicus'taki kısaltma adı), yıl, cilt no ve sayfa numaraları belirtilmelidir.

Pokorny ME, Koldjeski D, Swanson M. *Skin care intervention for patients having cardiac surgery*. *Am J Crit Care* 2003;12:535-44.

Dergi eki (Supplement): Makale yazarının soyadı, adının başharf(ler)i, makalenin adı, yayınlandığı derginin adı (Index Medicus'taki kısaltma adı), yıl, cilt no, parantez içinde Supplement no ve sayfa numaraları belirtilmelidir.

Ahrens T. *Severe sepsis management: Are we doing enough?*. *Crit Care Nurse* 2003;23(Suppl. 5):2-15.

İnternet: <http://www.ilebaslayanadresatun.ilebaslayanadresatun.com.tr> ile başlayan adres satırı eksiksiz bildirilmelidir. Erişim tarihi (gün, ay, yıl) bilgisi de yazılmalıdır.

önceliklerimizi belirleyelim, değişimi birlikte planlayalım, birlikte uygulayalım.

değişimi birlikte yakalayalım,
sonuçları birlikte değerlendirelim.

Eğitim Programlarımız

- Hemşirelikte Yönetim ve Liderlik Kursu
- Hemşirelikte Kalite Yönetimi Sertifikasyon Programı
- Eğiticinin Eğitimi Kursu
- Onkoloji Hemşireliği Eğitim Programı
- Yenidoğan ve Yenidoğan Yoğun Bakım Hemşireliği Kursu
- Evde Bakım Hemşireliği Sertifikasyon Programı
- Enfeksiyon Kontrolü Eğitim Programı
- Mekanik Ventilasyon Uygulamaları ve Mekanik Ventilasyon Uygulanan Hastanın Bakımı
- Kardiyopulmoner Resüsitasyon (CPR) Kursu
- Temel Elektrokardiyografi (EKG) Kursu
- Hemodinamik Monitorizasyon Eğitim Programı
- Fiziksel Değerlendirme / Hasta Tanılama Kursu
- İleri Yaşam Desteği (ALS) Kursu
- Yoğun Bakım Hemşireliği Kursu
- Acil Bakım Hemşireliği Kursu
- İleri Elektrokardiyografi (EKG) Kursu
- Pediyatri Hemşireliği Sertifikasyon Programı
- Peroperatif Bakım / Ameliyathane Kursu
- Kardiyovasküler Acil Bakım Kursu
- Ağrı ve Ağrılı Hastanın Bakımı Eğitim Programı
- Ameliyat Sonrası Bakım Eğitim Programı
- İhracat Eğitim Programı
- Kişilerarası İlişkiler Eğitim Programı
- Hemşirelikte Araştırma Kursu

Semahat Arsel Hemşirelik Eğitim ve Araştırma Merkezi

www.sanerc.ku.edu.tr

(T) 0212 311 26 40 (F) 0212 311 26 30

Değerlerimiz
Dürüstlük
Uygarlık
Yaratıcılık
Demokratik olmak
Adil olmak
Eşitlik
Duyarlılık

Verimlilik
Araştırmacılık
Girişkenlik
Çalışkanlık
Sorumluluk
Değişime açıklık
İnsane saygı

Vizyonumuz

Ülkemizde mezun hemşirelerin etkin, yetkin, değişimi gerçekleştiren hemşireler olmasını sağlayan bir merkez olmaktır.

Misyonumuz

Deneysel kazinomuzun sahip olduğu tecrübe ve takım ruhuyla, yurtiçi ve yurtdışı kaynaklardan yararlanarak, mezun hemşirelerin bilgi ve becerilerini çağdaş ve ileri düzey hemşirelik uygulamaları doğrultusunda güncelleştirebilmeleri için olanak sağlamaktır.